

Nu blommar pionerna... (Bild: Göran Larsson ©)

Stockholm den 20 juni 2024

Kära vänner!

Denna hälsning skickar jag när midsommarhelgen står för dörren och sommaren ligger framför oss. Det är en tid som på våra nordliga breddgrader erbjuder så mycket vackert runt omkring oss. För några innebär den en välbehövlig vila, kanske också resor och samvaro med nära och kära och mycket annat som blivit försummat, medan andra inte har planerat något särskilt och kanske inte heller har så stora valmöjligheter. Men hur ni än har det vill jag önska er en god sommar med återhämtning till kropp och själ!

I mitt förra nyhetsbrev presenterade jag årets sommarkurs, och även här vill jag ge er en påminnelse. Än finns det platser kvar, men ansökningstiden går ut i nästa vecka – **den 29 juni**. Så nu är det hög tid att anmäla sig. Missa inte möjligheten och **sprid gärna inbjudan vidare**. För säkerhets skull presenterar jag kursen ännu en gång:

”Vem säger människorna att jag är?” (Markus 8:27) Judiska och kristna Messiasförväntningar

”De kristna tror att Messias har kommit, men judarna väntar fortfarande på honom” – vem har inte hört det påståendet? Kristna kanske också frågar ”Varför fattar judarna inte att Jesus var Messias?“, medan judar tänker ”Hur kan kristna tro att Messias redan har kommit så som världen ser ut?”

Ja, frågan om vem Messias skulle vara markerar utan tvekan en avgörande skiljelinje mellan kristendom och judendom. Men som så ofta utgör den samtidigt en av de djupaste beröringspunkterna eftersom judar och kristna bygger sina Messiasförväntningar på samma Bibel. Frågan är även vad kristna menar med att Jesus var Messias/Kristus och vilka andra namn och begrepp som tillhör den kristna bekännelsen och som kanske är minst lika centrala. Därför innebär en kurs över detta tema en biblisk, teologisk och historisk djupdykning i såväl judisk som kristen bibeltolkning och tro, som vi hoppas ska bli berikande och inspirerande.

Vi kommer också att fira **morgonmässor** och samlas till **aftongudstjänst** i bygdens kyrka i Horred. Det blir även tid för promenader i det natursköna landskapet kring sjön.

Kursen vänder sig till alla oavsett bakgrund som är intresserade av att lära sig mera om Bibeln och relationen mellan judar och kristna. Vi vill också påminna om att anställda inom kyrka och skola många gånger fått tillgodoräkna sig våra sommarkurser som **fortbildning**. Ett detaljerat **kursintyg** kommer att utfärdas.

Lärare: Göran Larsson och Jesper Svartvik, båda präster i Svenska kyrkan som under många år arbetat i Jerusalem och har en lång erfarenhet av bibeltolkning i mötet mellan judar och kristna.

Tid: Från måndag lunch till och med torsdag lunch den 29 juli–1 augusti.

Plats: Hellsjöns folkhögskola i södra Västergötland, mitt emellan Borås och Varberg.

Total kostnad för helpension per person:

I enkelrum från 4710 kr; i dubbelrum från 4375 kr.

Daggäster som alltså ordnar sitt boende själva: 800 kronor per dag inkl. alla måltider.

Mera information och anmälan:

Marianne Karlsson, tel. 0320-205840; e-post: marianne.karlsson@helsjon.se.

Se också <https://helsjon.se/vem-sager-manniskorna-att-jag-ar>

– Ett detaljerat program för varje dag kommer att läggas ut på vår hemsida.

Varmt välkomna!

Kanske minns någon att jag i det förra nyhetsbrevet kallade denna sommarkurs för en "jubileumssommarkurs". Men medan jag var i Hong Kong i april skickade vår styrelse ut ett särskilt brev med överskriften "Nu har vi jubileum i Jubileumsfonden". Anledningen var att det ju i år faktiskt är 25 år sedan Jubileumsfonden instiftades i samband med min 50-årsdag, vilket i sin tur alltså innebär att jag nu fyllt 75 år. Det brevet fick följder som är den främsta anledningen till denna hälsning.

Konvolutet med alla namn.

På födelsedagen den 21 maj kom en delegation bestående av halva styrelsen – vår ordförande Lars-Åke Spånberger, hans hustru Dagny Ståhlberg och vår tidigare ordförande, Börje Hedman, med fagra blomster, en god tårta och som kronan på verket ett konvolut som pryddes av orden *יום הולדת שמח* (*Jom Huledet Sameach*) som betyder "Glad födelsedag!" Ett stort blomsterkort med gyllene ram innehöll flera sidor som såg ut som benvitt pergament, och på första sidan kunde jag läsa i vacker skrift "Jubileumsgåvor till Göran Larssons 75-årsdag och Fondens fortsatta arbete."

De följande sidorna – som jag i lugn och ro hann läsa först senare – innehöll 139 namn, av vilka jag känner igen de flesta. Sedan har jag suttit och tänkt på varje namn särskilt och de minnen som de väcker. Det är en rik läsning! Fram träder vänner som jag känner ända sedan min tidiga barndom. Där finns till exempel min underbara lärare från folkskolan i Björketorp, Eira Gustafsson. Gymnasietiden i Varberg finns också representerad, liksom studentåren i Lund. Några andra namn levandegör min alldeles oförglömliga sommartjänstgöring som ung teologie studerande hos dåvarande kyrkoherden i Lysekil, Kurt Nyström.

Givetvis är de flesta namnen direkt och indirekt förknippade med mina år i Israel. Där finns stipendiater och medarbetare, bland vilka Anna-Greta Norén säkert är känd för många läsare. Flera var eller blev lärare, präster, pastorer eller forskare. Sidorna blev till en sorts virtuell mötesplats med släkt, vänner och bekanta, studenter och kolleger, judar och kristna. Inte att förglömma är alla de som jag kanske endast har mött i samband med en gudstjänst, föreläsning, kurs eller resa men som fortsatt att läsa dessa enkla nyhetsbrev och därigenom behållit kontakten och nu finns med utan att jag riktigt minns när och var vi mötts.

Sist men inte minst vill jag nämna ännu ett "namn" som jag också ägnat många tankar åt. Det står bara "Anonym givare". Jag har ibland liknat Jubileumsfondens vänner vid ett bärarlag som synligt och osynligt finns med och bär upp vårt arbete. Mycket är anonymt. I dessa dagar har jag fått många hälsningar från människor som inte finns med bland de 139 namnen, men som jag vet bär på samma kärlek till det arbete vi vill utföra. Jag tänker också på alla dem som utan namns nämnande likväl på olika sätt bidragit till att Fonden nu med stor tacksamhet kan se tillbaka på 25 års arbete och även med tillförsikt vågar se framåt.

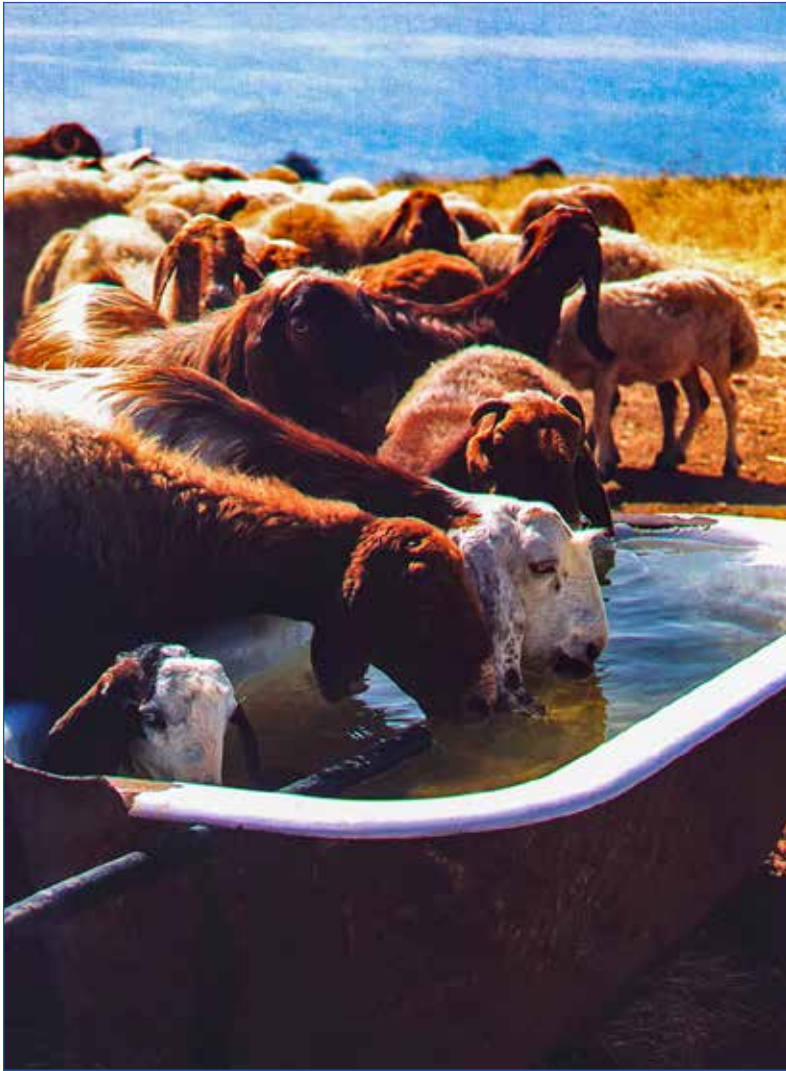

Göran med sina favoritelever i södra Indien.

Det gäller inte bara den ekonomiska sidan, även om den också är nödvändig för en stiftelses fortlevnad. På sista sidan kan jag längst ned läsa orden "Insamlade gåvor: 76 500 kronor", vilket vi med glädje och tacksamhet härmed kungör. Sedan dess har ytterligare gåvor strömmat in. Denna generösa jubileumsgåva betyder väldigt mycket för Fondens fortsatta arbete, och er alla, inklusive den anonyme givaren och alla de som denne namnlöse representerar, tackar jag av hjärtat för ert kärleksfulla stöd, för all uppmuntran och omtanke och för mångas förböner genom åren – allt som kan sammanfattas i ordet *välsignelse*.

Här har Jubileumsfonden verkligen fått betyda mycket för att jag skulle kunna fortsätta i den rika tjänst som blev min livsuppgift, och då vill jag också säga något personligt om att få fylla 75 år. Det är en så utsägligt stor gåva att fortfarande få leva med hälsa och krafter i behåll. Jag tänker på att jag till råga på allt gott också fått möjlighet att fortsätta verka ett helt decennium efter att jag uppnådde pensionsåldern.

Dessa innehållsrika och ibland ganska intensiva år har förflutit ofattbart snabbt, men när jag nu ser tillbaka har de ändå betytt mer än jag kunde ana och blivit en så rik del av mitt liv. Det är verkligen som det står i Herdepsalmen 23: ”Han låter min bägare flöda över.”

Får vid Gennesarets sjö. (Bild Björn Tellow ©)

sägelse och lovsång något som hela tiden gör sig påmint. Det jag försöker uttrycka låter jag nu en psaltarpsalm bära fram – en psalm som förvisso många under seklers och millenniers lopp läst både som en syndabekännelse och en lovsång, kanske särskilt när livets afton närmar sig och det blir allt klarare vad som förgår och vad som består.

Därför får Psaltaren 103 nu bli min särskilda hälsning till er i detta brev, för mitt tack riktas först och sist uppåt, till den Gud som är densamme igår, idag och i all evighet – eller som det står i den svenska psalmen 24:2:

***Min Gud, ett vet jag som består, när år och dagar fly.
Det är din nåd, för varje år och varje morgon ny.***

Till sist blir det i den förvissningen som vi ser fram emot att få fortsätta vårt arbete och vår livsvandring ett stycke till. Jubileumsfonden är inte stor, men vår uppgift känns idag lika angelägen och meningsfull som för 25 år sedan, och på flera sätt viktigare än någonsin. Behovet av den bibliska och teologiska fördjupning som relationen mellan judar

Samtidigt är det oundvikligt att det är med blandade känslor som jag nu ser tillbaka på alla de möjligheter som givits mig. Jag tänker på en hebreisk ordstam som rymmer två till synes motsatta betydelser: den finns i både ordet för *syndabekännelse* och *tacksägelse*. Hebreiskan och judisk tradition uppfattar alltså dessa båda ord som djupt besläktade, ja, sammanvuxna. Tänker vi efter finner vi att båda aspekterna är sammanflätade i den bibliska väven, där syndabekännelse, följd av förlåtelse och tacksägelse, bildar ett grundmönster som exempelvis återkommer som omistliga delar även i den kristna nattvardsmässan.

När jag blickar tillbaka på åren som gått är det stora behovet av såväl syndabekännelse som tack-

och kristna både förutsätter och medför är stort. Men andra i och för sig viktiga ämnen tenderar idag att minska utrymmet och intresset för dessa frågor i många kyrkor och församlingar.

Framför allt måste jag med sorg och bestörtning konstatera att antisemitismen snabbt, öppet, fräckt och brutalt brett ut sig på ett sätt som jag inte trodde var möjligt. Aldrig hade jag tänkt mig att träd i vackra Lundagård – för att bara ta ett näraliggande exempel - skulle smutsas ner med judisk hatpropaganda i värsta 30-talsstil. *Zionism is the enemy of humanity* kunde man läsa på en affisch med blodiga händer, alltså ”Sionismen är mänsklighetens fiende”, eller som det hette i Tyskland, *Die Juden sind unser Unglück* – detta i min gamla universitetsstad år 2024! De som ifrågasätter antisemitismens återkomst även till Sverige, bör lyssna till hur judarna själva vittnar om sin situation. Nu senast berättade en judisk läkare att Hamas-demonstranter obegripligt nog tillåtits gå förbi hans barns judiska förskola i Stockholm och skandera ”Döda judarna!”

Judarna är måltavlan, men problemet vilar på politiker och myndigheter och i vidare mening på alla medborgare utan undantag, och det gäller inte minst kristenheten i vårt land. Efter en kyrkohistoria genomsyrad av antijudisk teologi som från tid till annan även omsatts i praktiken, bär vi på ett kollektivt ansvar att på allt sätt verka för att ett nytt och ljusare kapitel av vår historia kan skrivas. Det är i den andan vi fortsätter vårt arbete. Tack för att ni vill vara med i bärarlaget!

Många varma midsommarhälsningar
från Er tillgivne

Göran Larssons jubileumsfond för judisk-kristna relationer

Adress i Sverige: Sommarvägen 1, 177 61 Järfälla; tel. 0730949504

E-postadress: goran.larsson@judiskkristnarelationer.se

Hemsida: <https://www.judiskkristnarelationer.se>

PlusGiro: 195 85 45-4; Bankgiro: 5374-4249

Swish: 1230 872 424

Några funderingar från webmaster ang. mejladresser.

Vi har fortfarande kvar en del ogiltiga mejladresser i vår databas. Ogiltiga, därför att de operatörer som hanterat dessa lagt ner mejlservrar. Då skickar vi ut meddelanden i tomma intet. När vi upptäcker att adresserna inte fungerar tar vi bort dem.

Har man lagt in sin arbetsadress är det ofta så att arbetsgivarens domän är spärrad för massutskick, alltså "studsar" dessa adresser tillbaka och når aldrig mottagaren. Även här är ett extra mejlkonto enl ovan att rekommendera.

Det är därför nödvändigt att prenumerera igen med en ny mejladress. Google Mail, Microsoft Outlook med flera operatörer har gratismejl man kan använda. De flesta gratiskontona fungerar, men det finns tyvärr undantag här också.

Några domäner som antingen upphört, eller har svårigheter att acceptera massutskick är (Bara exempel - det finns fler):

- tele2.se
- swipnet.se
- yahoo.se och yahoo.com
- svenskakyrkan.se
- officiella mejlkonton som t.ex. hos kommuner och regioner
- ... det finns fler

Så detta är bara en liten fingervisning om svårigheterna med att få ut våra rundbrev till alla som prenumererat.

Webmaster